

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0499
Název školy	Soukromá střední odborná škola Frýdek-Místek, s.r.o.
Název Materiálu	VY_32_INOVACE_238_VES_18
Autor	Mgr. Jana Nachmilnerová
Tematický okruh	Veřejná správa
Ročník	2 Forma denní
Datum tvorby	Listopad 2013
Anotace	Materiál slouží k výuce a samostudiu, celek tvoří základy pro orientaci v předmětu Veřejná správa, obsahuje také cvičení, pro práci s vyučovaným tématem. Společná kontrola činností je prováděna pomocí dataprojektoru nebo na PC
Zdroje	Ilustrace, pokud není uvedeno jinak, jsou screeny obrazovky a jejich úprava, archiv autora a kliparty MSOFFICE.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SPRÁVA ZAMĚSTNANOSTI - právo na práci - základní pojmy

Správa zaměstnanosti = typický projev pečovatelské funkce sociálního státu

Právo na zaměstnání - je právo občanů, kteří skutečně chtějí a mohou pracovat a o práci se opravdu ucházejí, rozumíme jím právo na:

- a) zprostředkování vhodného zaměstnání - **VZ**
- b) rekvalifikaci - **R** nezbytnou k pracovnímu uplatnění
- c) hmotné zabezpečení - **HZ** před nástupem do zaměstnání a v případě ztráty zaměstnání

Pozn.: občan má právo na VZ, které odpovídá jeho zdravotnímu stavu, věku, kvalifikaci, schopnostem, délce předchozí doby zaměstnání a možnosti ubytování

Základní pojmy správy zaměstnanosti:

STÁTNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI - úsek státní správy, směřuje zejména k:

- dosažení rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou po pracovních silách,
- produktivnímu využití zdrojů pracovních sil a
- zabezpečení práva občanů na zaměstnání.

Takto definovaná státní politika zaměstnanosti zejména obsahuje:

- soustavné sledování a vyhodnocování situace na trhu práce, včetně prognóz, koncepcí a programů zaměstnanosti,
- bezplatně poskytovaná informační, poradenská a zprostředkovatelská činnost, IPS
- zřizování **společensky účelných pracovních míst** a vytváření **veřejně prospěšných prací**,
- **rekvalifikace občanů**, poradenství pro volbu povolání a odbornou výchovu
- **hmotné zabezpečení** občanů ucházejících se o zaměstnání (i při rekvalifikaci)
- opatření pro zaměstnávání občanů se změněnou pracovní schopností,
- systém **evidence volných pracovních místa** občanů ucházejících se o zaměstnání

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Právní úprava správy zaměstnanosti – správa zaměstnanosti se řídí **ústavními zákony, právními normami pracovního práva** a celou řadou dalších souvisejících právních norem, včetně zákonů, vládních nařízeních, které upravují PP vztahy a vztahy související s pracovním poměrem a správou zaměstnanosti. Dominantní postavení má **Zákoník práce a zákon o zaměstnanosti** =>(viz. dokument – prameny, pracovní právo, zásady a třídění PP vztahů)

Některá zaměstnání se neřídí zákoníkem práce. Jsou to zaměstnání ve výkonu SS (služební poměr v PČR, armádě, BIS, Vězeňské a justiční strážích), kde platí předpisy o služebním poměru.

Občan má právo na práci, na svobodnou volbu povolání a přípravu svého povolání.

Občan nemá pracovní povinnost, může svobodně a samostatně podnikat, provozovat hospodářskou činnost, získávat prostředky pro své potřeby a obživu.

Účastníci správy zaměstnanosti a pracovněprávních vztahů jsou:

- **Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV ČR),**
- **zaměstnavatelé – ZLé /právnícké a fyzické osoby/,**
- **zaměstnanci – ZCi a nezaměstnaní /občané ČR a cizinci/,**
- **Úřady práce,**
- **zprostředkovatelé zaměstnání /PO a FO/,**
- **odborové organizace,**
- **Státní úřad inspekce práce**

Objekty správy zaměstnanosti jsou:

- **UoZ - uchazeči o zaměstnání (evidovaní ÚP),**
- **ZoZ - zájemci o zaměstnání (je zaměstnán, hledá vhodnější zaměstnání),**
- **nezaměstnaní (nemá uzavřený PP a není OSVČ),**
- **cizinci (občané z třetích zemí mimo státy EU)**

INSTITUCE správy zaměstnanosti – v ČR ji vykonávají tyto úřady:

- **Vláda České republiky a MPSV ČR**
- **Český úřad bezpečnosti práce, inspektorát bezpečnosti práce,**
- **Státní úřad inspekce práce,**
- **Institut technické inspekce,**
- **okresní úřady práce a obvodní úřady práce**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

MPSV ČR – je ústředním orgánem zabezpečující úkoly státní správy v oblasti správy zaměstnanosti a správy sociálního zabezpečení. V čele stojí prezidentem ČR jmenovaný ministr, je členem vlády. Vláda uděluje rozhodovací kompetence ministři práce a sociálních věcí v oblasti správy zaměstnanosti.

V oblasti správy zaměstnanosti vykonává MPSV mimo jiné tyto činnosti:

- **sleduje a vyhodnocuje situaci na trhu práce,**
- navrhuje **opatření na ovlivnění poptávky a nabídky práce**
- navrhuje programy k dalšímu pracovnímu uplatnění zaměstnanců
- **vydává koncese** na rekvalifikační kursy a školení,
- **hmotně podporuje Zle** na základě smlouvy,
- **hradí vybrané náklady** i investiční pobídky organizacím,
- vydává povolení k vytváření nových pracovních míst,
- **řídí úřady práce,**
- **vykonává dozor a kontrolní činnosti** na úseku zaměstnanosti
- ukládá **sankce**

Nezaměstnanost - vzniká na trhu práce v okamžiku, kdy nabídka pracovní síly je vyšší a převládá nad poptávkou po pracovní síle.

Nezaměstnanost je porovnatelná a změřitelná:

$$\text{Míra nezaměstnanosti (v \%)} = \frac{\text{počet nezaměstnaných}}{\text{počet osob práce schopných}} \times 100$$

Obecně dle Mezinárodní organizace práce za nezaměstnaného se považuje osoba, která:

- je starší 15 let,
- aktivně hledá práci,
- je připravena k nástupu do práce do 14 dnů.

Pozn.: Za vážný ekon. problém je považována dlouhodobá nezaměstnanost, kdy nezaměstnaný nemá práci déle než 1 rok

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ZAPAMATUJTESI NEJDŮLEŽITĚJŠÍ MYŠLENKY !!!

- Státní politika zaměstnanosti
- Nezaměstnanost - trh práce - N a P po práci
- Právo na zaměstnání - vhodné zaměstnání
- Rozdíl mezi UoZ xZoZ (uchazeč a zájemce o zaměstnání)
- Účastníci a instituce správy zaměstnanosti
- Rekvalifikace
- Diskriminace- záměrné kladení překážek - příklady

Zdroje: Káňa Pavel, Základy veřejné správy, Montanex, Ostrava 2010

Vybrané kapitoly VES pro studium na SŠ

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Nezam%C4%9Bstnanost>

<http://pravo.studentske.eu/2009/04/sprava-zamestnanosti.html>